

Київський національний університет культури і мистецтв
Наукова бібліотека

**БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ
ДЖЕРЕЛ ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ**

Методичні рекомендації

Київ – 2015

УДК 025.321

ББК Ч215я7+Ч737.11

Б593

Укладачі:

Степко В. В., зав. інформаційно-бібліографічного відділу

Стешенко Г. О., головний бібліограф

Улятовська Т. В., головний бібліограф

Бібліографічне оформлення списку джерел до наукової роботи : метод. рек. / уклад.: В. В. Степко, Г. О. Стешенко, Т. В. Улятовська ; КНУКіМ, Наук. б-ка, Інформ.-бібліогр. від. – 2-е вид., перероб. та допов. – Київ, 2015. – 25 с.

В методичних рекомендаціях розглядається один із важливих етапів науково-дослідної, навчальної та самостійної роботи – складання списку використаних документів та правила їх бібліографічного опису згідно державних стандартів України. Подані приклади бібліографічного опису книг, карт, нот, електронних ресурсів, статей зі збірок, журналів та газет, рецензій, архівних документів, правила оформлення посилань у тексті. Видання розраховане на студентів та науковців, магістрів, аспірантів.

Вступ

Зростання вимог до вищої професійної освіти вимагає якісно нового теоретичного і методичного забезпечення навчальної та науково-дослідної діяльності. Умови приєднання України до Болонської системи навчання передбачають збільшення у навчальному процесі обсягу самостійної роботи студентів. Оформлення результатів цієї роботи здійснюється у вигляді рефератів, курсових, дипломних, магістерських робіт.

Важливою складовою частиною наукової роботи є список використаних джерел, який відображає ступінь вивченості теми, є професійним обличчям автора і свідчить про рівень володіння навичками роботи з джерелами інформації.

В залежності від призначення списку, характеру документів, застосовують різні способи групування бібліографічних записів. У списках джерел до наукових робіт (курсівих, дипломних, дисертаціях), пристатейних бібліографічних списках використовують переважно *алфавітний спосіб групування* (записи розташовують за алфавітом прізвищ автрів та назв документів) або *групування за згадуванням у тексті*. Крім зазначених, застосовують також *систематичний, хронологічний способи групування, групування за розділами роботи, за видами джерел*.

Бібліографічний опис джерел у списку складається відповідно до чинних державних стандартів з бібліотечної та видавничої справи:

- ГОСТ 7.82–2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления.
- ГОСТ Р 7.0.12–2011. СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила.
- ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ).

- ДСТУ ГОСТ 7.1–2006. СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDТ).
- ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. СІБВС. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, IDТ).
- ДСТУ 4331:2004. Правила описування архівних документів (ISAD (G): 1999, NEQ).
- ДСТУ 6095:2009. СІБВС. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікацій (ГОСТ 7.88–2003, MOD).
- ДСТУ 7093:2009. СІБВС. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11–2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD).

Дотримання вимог чинних стандартів є обов'язковим.

Метою даних методичних рекомендацій є допомога у правильному оформленні списку використаних джерел до наукової роботи.

Методичні рекомендації складаються зі вступу, списку використаних джерел та чотирьох розділів:

1. Правила бібліографічного опису документів.
2. Приклади оформлення бібліографічного опису в списку джерел до наукової роботи.
3. Правила оформлення посилань на архівні документи.
4. Правила оформлення бібліографічних посилань у тексті.

Методичні рекомендації розраховані на студентів, науковців, магістрів та аспірантів.

Розділ 1. Правила бібліографічного опису документів

Бібліографічний опис складається з уніфікованих за складом і послідовністю відомостей про документ або його частину, повністю ідентифікуючих його. Елементи бібліографічного опису об'єднуються в області. Кожній області опису, крім першої, передує знак крапка тире (. –), який ставиться перед першим елементом області. В цілому бібліографічний опис усіх документів є однотипним.

Загальна схема бібліографічного опису має такий вигляд:

ЗАГОЛОВОК (прізвище, ім'я, по-батькові індивідуальних авторів; назва колективного автора). ОСНОВНИЙ ЗАГОЛОВОК : ВІДОМОСТІ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ЗАГОЛОВКУ (розкривають тематику, вид, жанр, призначення документа тощо) / ВІДОМОСТІ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ (подають інформацію про авторів, укладачів, редакторів, перекладачів тощо ; про організації, від імені яких надруковано документ). – ВІДОМОСТІ ПРО ВИДАННЯ (подають дані щодо повторності видання, його переопрацюванні тощо). – МІСЦЕ ВИДАННЯ : ВИДАВНИЦТВО або організація, яка видала документ, ДАТА ВИДАННЯ. – ОБ'ЄМ (відомості про кількість сторінок, аркушів). – (ОСНОВНИЙ ЗАГОЛОВОК СЕРІЇ або підсерії : відомості, що стосуються заголовку серії або підсерії / відомості про відповідальність ; нумерація всередині серії або підсерії). – ПРИМІТКИ.

Загальна схема аналітичного бібліографічного опису має такий вигляд:

Відомості про складову частину документу // Відомості про ідентифікуючий документ. – Відомості про місцезнаходження складової частини документу. – Примітки.

Загальна схема опису електронного ресурсу має такий вигляд:

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] : відомості, що відносяться до назви / відомості про відповідальність. – Відомості про видання. – Позначення типу та розміру ресурсу (обсяг ресурсу). – Місце видання : Назва видавництва, ім'я видавця, розповсюджувача тощо, дата видання. – Специфічне позначення матеріала та кількості фізичних одиниць : інші фізичні характеристики ; розмір + відомості про супроводжуючий матеріал. – (Основний заголовок серії або підсерії : відомості, що стосуються заголовку серії або підсерії / відомості про відповідальність ; нумерація всередині серії або підсерії). – Примітки.

Пунктуація в бібліографічному описі передусє елементам та зонам або завершує їх та сприяє розпізнаванню окремих елементів в описах різними мовами. Вживання пунктуації не зв'язане з нормами мови. В якості пунктуації виступають розділові та математичні знаки:

- . – крапка і тире
- . крапка
- , кома
- : двокрапка
- ; крапка з комою
- ... три крапки
- / навскісна риска
- // дві навскісні риски
- () круглі дужки
- [] квадратні дужки
- + знак плюс
- = знак рівності

В кінці бібліографічного опису ставиться крапка.

При складанні бібліографічного опису з метою забезпечення його компактності застосовують скорочення. Скорочення слів і словосполучень застосовують в усіх зонах бібліографічного опису, крім будь-яких назв у будь-якій зоні (за винятком випадків, коли скорочення є в джерелі інформації). За наявності відповідних тлумачень у тексті документа дозволено застосовувати: специфічні скорочення, не передбачені ДСТУ 3582:2013, зокрема абрєвіатури назв періодичних і продовжуваних видань в аналітичному описі, абрєвіатури назв установ та організацій. В аналітичному бібліографічному описі застосовують скорочення назв періодичних і продовжуваних видань.

Джерелом відомостей для створення бібліографічного опису є титульний лист або інші частини документа, що замінюють його, титульний екран електронного ресурсу, етикетка, наклейка на аудіовізуальному документі та ін.

Кожний бібліографічний опис в списку джерел починається з абзацу.

Розділ 2. Приклади оформлення бібліографічного опису в списку джерел для наукової роботи

Законодавчі документи та нормативно-правові акти

Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.92 р. № 2457–XII // Голос України. – 1992. – 15 верес. – С. 8–10.

Закон України «Про туризм» : за станом на 6 жовт. 2011 р. : офіц. вид. / Верховна Рада України. – Київ : Парлам. вид-во, 2011. – 32 с. – (Закони України).

Про створення національного природного парку «Великий Луг» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 10.02.2006 р. № 121/2006 / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=121%2F2006>. – Назва з екрана.

Стратегія розвитку та маркетингу туризму Івано-Франківської області до 2015 року / Івано-Франків. облрада, Івано-Франків. облдержадмін., Асоц. екон. розвитку Івано-Франківщини, Рада з туризму Карпат. регіону. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2007. – 265 с.

Книги одного автора

Лубківський Р. М. Громова дерево : вибр. твори / Р. М. Лубківський. – Київ : Укр. письменник, 2006. – 525 с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

Мюссе Л. Варварские нашествия на Западную Европу: вторая волна / Люсьен Мюссе ; пер. с фр. А. Тополева. – Санкт-Петербург : Евразия, 2001. – 344 с. : ил.

Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях : (біобібліогр. довід.) / Василь Туркевич. – Київ : [б. в.], 1999. – 223 с.

Брянский А. М. Владимир Николаевич Давыдов 1849–1925 : жизнь и творчество / А. М. Брянский. – Ленинград ; Москва : Искусство, 1939. – 216 с. – Из содерж.: Жизнь В. Н. Давыдова ; Роли В. Н. Давыдова ; Творчество В. Н. Давыдова ; В. Н. Давыдов – педагог ; Репертуар В. Н. Давыдова.

Книги двох авторів

Бородіна А. І. Бібліографічний словник діячів в галузі математики / А. І. Бородіна, А. С. Бугай ; ред. І. І. Гіхман. – Київ : Рад. шк., 1979. – 606 с.

Васильченко І. П. Фінансова математика : навч. посіб. / І. П. Васильченко, З. М. Васильченко. – 2-е вид., допов. – Київ : Кондор, 2012. – 250 с.

Книги трьох авторів

Кальницький М. Б. Нариси з історії Києва : навч. посіб. для серед. загальноосвіт. навч. закл. / М. Б. Кальницький, Д. В. Малаков, О. В. Юркова ; за ред. Т. М. Кіщук, С. В. Кульчицького. – Київ : Генеза, 2002. – 384 с. : іл.

Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології / П. Г. Костюк, О. П. Костюк, О. О. Лук'янець ; НАН України, Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця. – Вид. 2-е. – Київ : Наук. думка, 2005. – 197 с.

Erdmann K. Regierungsorganisation und Verwaltungsaufbau / K. Erdmann, W. Schafer, E. Mundhenke. – Hamburg : Heidelberg : D.v. Decker's Verl., 1996. – 114 p.

Книги чотирьох авторів

Основы создания гибких автоматизированных систем / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов ; ред. Б. Б. Тимофеева. – Киев : Техника, 1986. – 144 с.

Книги п'яти чи більше авторів

100 найвідоміших шедеврів України / О. Ламонова [та ін.] ; під заг. ред. М. Русяєвої. – Київ : Автограф, 2004. – 493 с.

Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України : наук. вид. / Б. М. Данилишин, С. І. Дорогунцов, В. С. Міщенко, Я. В. Коваль, О. С. Новаторов, М. М. Паламарчук ; НАН України, Рада з вивч. продуктив. сил України. – Київ : РВПС України, 1999. – 716 с.

Сучасні міжнародні відносини та зовнішня політика України / [В. В. Александров та ін.]. – Київ : Арбис, 1992. – 158 с.

Книги під назвою

Адміністративна реформа в Україні. Проблеми підвищення ролі Міністерства економіки України і Національного банку України як інститутів регулювання економіки : наук.-практ. конф., м. Київ, 17–18 черв. 1998 р. / Держ. коміс. з проведення в Україні адмін. реформи ; редкол.: Г. О. П'ятаченко (голова), В. І. Кравченко (заст. голови) [та ін]. – Київ : [б. в.], 1998. – 320 с.

Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України : ювіл. вид. з нагоди сімдесятип'ятиріччя Ін-ту літ. / відп. ред. та упоряд. О. В. Мишанич ; НАН України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2003. – 587 с. : іл.

Замки та фортеці = Castles and Fortresses / упоряд., вступ. ст., комент. Л. В. Прибеги ; перед. слово М. Жулинського ; пер. англ. мовою О. Подшибіткіної ; пер. фр. мовою О. Кобушкіної. – Київ : [б. в.], 2007. – 351 с. : іл. – (Архітектурні перлини України).

Українці у світовій цивілізації : довідник / упоряд. Т. В. Копань. – Київ : Пульсари, 2006. – 485 с.

Філософія : словник-довідник : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного, І. І. Пилипенка, В. Г. Чернеця ; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – 3-є вид., допов., випр. і перероб. – Київ, 2010. – 479,[1] с.

New Trends in Public Administration and Public Law : EGPA Yearbook / ed. by H. V. Hassel ; editors: G. Jenei, M. Hogye. – Budapest : EGPA : CPAS, 1996. – 449 p.

State Management of Transitional Societies under Globalization : Proceedings of the International Round Table Sitting / B. Hubskiy, O. Onyschenko, F. Rudych, V. Luhoviy, V. Kniaziev [et al.] ; Foundation for Intellectual Cooperation, The Akademy of State Management under the President of Ukraine. – Kiev : Ukrainian Propylaeum Publishers, 2001. – 32 p.

Збірники без загальної назви

Українка Л. Бояриня : драм. поема / Леся Українка. Гетьман Іван Виговський : роман / Іван Нечуй-Левицький. – Київ : Наук. думка, 1997. – 333 с. – (Бібліотека школяра).

Гиляровский В. А. Москва и москвичи ; Друзья и встречи ; Люди театра / В. А. Гиляровский ; вступ. ст. и примеч. А. Петрова ; худож. И. Лыков. – Москва : ЭКСМО-пресс, 2001. – 638, [1] с. : ил. – (Русская классика).

Багатотомні видання

Документ в цілому

Енциклопедія історії України : у 5 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький [та ін.] ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2003– .

Гиппиус З. Н. Сочинения : в 2 т. / Зинаида Гиппиус ; [вступ. ст., подгот. текста и коммент. Т. Г. Юрченко ; Рос. акад. наук, Ин-т науч. информ. по обществ. наукам]. – Москва : Лаком-книга : Габестро, 2001. – (Золотая проза серебряного века).

Т. 1 : Романи. – 367 с. – Содерж.: Без талисмана ; Победители ; Сумерки духа.

Т. 2 : Романи. – 415 с. – Содерж.: Чертова кукла ; Жизнеописание в 33 гл. ; Роман-царевич : история одного начинания ; Чужая любовь.

Окремі томи

Олійник Б. Вибрані твори. У 2 т. Т. 2. Переклади. Публіцистика / Борис Олійник ; уклад. А. Я. Слободяник [та ін.] ; іл. В. Є. Перевальського, М. І. Омельчук ; фотопортр. В. В. Ларіна. – Київ : Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2006. – 605 с. : фотоіл.

Казьмин В. Д. Справочник домашнего врача : в 3 ч. / Владимир Казьмин. – Москва : АСТ : Астрель, 2001– .

Ч. 2 : Детские болезни. – 2002. – 503 с. : ил.
або

Казьмин В. Д. Справочник домашнего врача. В 3 ч. Ч. 2. Детские болезни / Владимир Казьмин. – Москва : АСТ : Астрель, 2002. – 503 с. : ил.

Щорічники

Населення України, 1998 рік : демогр. щоріч. / Л. М. Стельмах (відп. за вип.) ; Держ. ком. статистики України, Упр. статистики населення. – Київ : [б. в.], 1999. – 466 с.

Серійні видання

Микола Ільницький : біобібліогр. покажч. / уклад. Л. Ільницька. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2004. – 253 с. – (Серія: Українська біобібліографія. Нова серія ; чис. 16).

Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності / уклад. В. Шевчук [та ін.]. – Київ : Геопронт, 2000. – 411 с. : табл. – (Серія «Екологія. Економіка. Сталий розвиток»).

Томи (випуски) видань, що продовжуються

Культура і мистецтво у сучасному світі : наук. записки КДУКіМ / гол. ред. М. М. Поплавський ; М-во культури і мистецтв України, КДУКіМ. – Вип. 1 (1998)– . – Київ, 1998– .

Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство» / гол. редкол. М. М. Поплавський ; КНУКіМ. – Вип. 1 (1999)– . – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 1999– .

Дисертації

Баштанник В. В. Державне управління в системі владно-партійної взаємодії : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 : захищ. 15.01.02 : затв. 27.09.02 / Баштанник Володимир Володимирович. – Київ, 2002. – 220 арк. – Библиогр.: с. 202–219.

Вишняков И. В. Модели и методы оценки коммерческих банков в условиях неопределенности : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.13 : защищена 12.02.02 : утв. 24.06.02 / Вишняков Илья Владимирович. – Москва, 2002. – 234 л. – Библиогр.: с. 220–230.

Автореферати дисертацій

Победоносцева І. Є. Телевізійний дискурс у культурному просторі постмодернізму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.04 «Кіномистецтво. Телебачення» / Победоносцева Ірина Євгенівна ; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України. – Київ, 2005. – 21 с.

Стандарти

Видання. Поліграфічне виконання : терміни та визначення : затв. і введ. в дію наказом Держстандарту України № 58 від 23 лют. 1995 р. / УНДІПП ім. Т. Шевченка ; розробники: В. Й. Запоточний, Л. М. Тяллева, Н. Й. Куновська, Л. М. Лопушинська. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 23 с. – (Державний стандарт України).

Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид. офіц. – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1–84, ГОСТ 7.16–79, ГОСТ 7.18–79, ГОСТ 7.34–81, ГОСТ 7.40–82) ; введ. 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

або

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT). – Вид. офіц. ; введ. 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

Нотні видання

Віночок Соломії Крушельницької [Ноти] : поезії і муз. твори / Більський мемор. музей С. Крушельницької ; зібр. і упоряд. П. Медведика. – Партитура. – Тернопіль : [б. в.], 1992. – 128 с. : фотоіл.

Эшпай А. Я. Квартет [Ноты] : для 2 скрипок, альты и виолончели / Андрей Яковлевич Эшпай. – Партитура и голоса. – Москва : Композитор, 2001. – 34 с. – Тит. л. парал. рус., англ.

Картографічні видання

Українські Карпати [Карти] : Долина : карта для туристів / Голов. упр. геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України. – Київ, 1998. – 1 к. : іл.

Европа. Государства Европы [Карты] : [физическая карта] / сост. и подгот. к печати ПКО «Картография» в 1985 г. ; ст. ред. Л. Н. Колосова ; ред. Н. А. Дубовой. – Испр. в 2000 г. – 1 : 5000000, 50 км в 1 см. – Москва : Роскартография, 2000. – 1 к. : цв., табл.

Аудіовидання

Роман (иеромон.). Песни [Звукозапись] / иеромонах Роман ; исп. Жанна Бичевская. – Санкт-Петербург : Центр духов. просвещения, 2002. – 1 электрон. опт. диск. – (Песнопения иеромонаха Романа ; вып. 3).

Відеовидання

От заката до рассвета [Видеозапись] / реж. Роберт Родригес ; в ролях: К. Тарантино, Х. Кейтель, Дж. Клуни ; Paramount Films. – Москва : Премьер-видеофильм, 2002. – 1 вк. – Фильм вышел на экраны в 1999 г.

Складові частини документів

Статті з книги

Сивашко Ю. Формування державної служби в Україні / Ю. Сивашко // Модерна нація: українець у часі і просторі = Modern nation: ukrainian in the time and space / О. Мороз ; упоряд. О. Банах ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ф-т журналістики. – Львів, 2001. – С. 270–271.

Статті з видань, що продовжуються

Русин М. До історії питання [української ментальності] / Мирослав Русин, Олександра Колесник // Хроніка-2000. – Київ, 2000. – Вип. 37/38 : Україна: філософський спадок століть. – С. 18–27.

Поплавський М. Культурно-психологічний аспект підприємництва в Україні / М. Поплавський // Культура і мистецтво у сучасному світі : наук. зап. КНУКіМ. – Київ, 2008. – Вип. 9. – С. 77–82.

Статті з енциклопедії чи словника

Абат (Абатиса) // Енциклопедія історії України : у 5 т. – Київ, 2003. – Т. 1. – С. 9–10.

Статті з журналів та газет

Бек Ш. Швейцарское качество туризма / Шанталь Бек // Ресторан. и гостинич. бизнес. – 2011. – № 1. – С. 42–44.

Реутов С. За тисячі миль звідусіль : [Сейшельські острови] / С. Реутов // Міжнар. туризм. – 2011. – № 2. – С. 26–37.

Кремень В. Як нам реорганізувати освіту / Василь Кремень // Дзеркало тижня. – 2011. – 9–15 квіт. – С. 10.

Оруэлл Дж. 1984 : роман / Джордж Оруэлл ; пер. с англ. В. Гольшева // Новый мир. – 1989 – № 2. – С. 132–172 ; № 3. – С. 140–189 ; № 4. – С. 92–128.

Rheinberger H. J. Darwin's experimental natural history / H. J. Rheinberger, L. P. McLauch // J. Hist. Biol. – 1986. – Vol. 19, № 1. – P. 79–130.

Рецензії

Бабич Є. «Іван Дзюба – талант і доля» / Є. Бабич // Вісн. Кн. палати. – 2006. – № 12. – С. 23–24. – Рец. на кн.: Іван Дзюба – талант і доля : біобібліогр. нарис / Нац. парлам. б-ка України ; бібліогр.-уклад. Т. М. Заморіна. – Київ : Київ. правда, 2005. – 118 с.

або

Іван Дзюба – талант і доля : біобібліогр. нарис / Нац. парлам. б-ка України ; бібліогр.-уклад. Т. М. Заморіна. – Київ : Київ. правда, 2005. – 118 с.

Рец.: Бабич Є. «Іван Дзюба – талант і доля» / Є. Бабич // Вісн. Кн. палати. – 2006. – № 12. – С. 23–24.

Інтерв'ю

Поплавский М. Михаил Поплавский: «Система Станиславского – «Не верю», а система Поплавского – «Верю!» : [інтерв'ю с почетным ректором КНУКиИ / беседу вела Оксана Мартынюк] // Комсом. правда в Украине. – 2014. – 3 июля. – С. 13.

Електронні ресурси

Віддалені ресурси

УкрМАРК: Національний формат представлення бібліографічних даних [Електронний ресурс] : (проект) / НБУ ім. В. Вернадського, НПБ України, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. – Електрон. дан. (13 файлів). – 2002–2003. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/library/ukrmarc.html. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

Прокопенко Л. С. Бібліографічна секція Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів як осередок дослідження національної бібліографії (1965–2002 рр.) [Електронний ресурс] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.08 / Прокопенко Лілія Сергіївна ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Електрон. дан. (1 файл). – Київ, 2004. – 18 с. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/ard/2004/04plsdnb.zip. – Назва з екрана.

Швецова-Водка Г. Н. Технология виртуального справочно-библиографического обслуживания [Электронный ресурс] / Г. Н. Швецова-Водка. – Режим доступа: http://www.nbuv.gov.ua/Articles_/KultNar/knp100/pdf/100t2_27-36.pdf. – Загл. с экрана.

Swanson E. Editing ISBD (SR): approach, scope, definitions [Electronic resource] // 68th IFLA Council and General Conference, August 18–24, 2002: Proceedings. – Mode of access: WWW.URL: www.ifla.org/IV/ifla68/papers/148-162e.pdf. – Last access: 2002. – Title from the screen.

Локальні ресурси

Технологии информационного общества и культура [Электронный ресурс] : междунар. конф. и проекты / Центр ПИК. – Электрон. дан. – Москва, 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса [Электронный ресурс] : материалы междунар. конф. «Крым–2004», г. Судак, 5–13 июня 2004 г. / XI Междунар. конф. «Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: новые технологии и новые формы сотрудничества», ГПНТБ России, Ассоц. ЭБНИТ. – Электрон. данные. – Москва : ГПНТБ России, 2004. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Загл. с этикетки диска.

Нежурбеда Г. Г. Роль национальных библиотек в сохранении Internet-ресурсов / Г. Г. Нежурбеда // Программа ЮНЕСКО: «Информация для всех»: Всеобщий доступ к информации [Электронный ресурс] : материалы междунар. конф., г. Санкт-Петербург, 23–25 июня 2004 г. – Электрон. данные. – Санкт-Петербург, 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

Художественная энциклопедия зарубежного классического искусства [Электронный ресурс]. – Электрон. текстовые, граф., зв. дан. и прикладная прогр. (546 Мб). – М. : Большая Рос. энцикл. [и др.], 1996. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) : зв., цв. ; 12 см + рук. пользователя (1 л.) + открытка (1 л.). – (Интерактивный мир). – Систем. требования: ПК 486 или выше ; 8 Мб ОЗУ ; Windows 3.1 или Windows 95 ; SVGA 32768 и более цв. ; 640x480 ; 4x CD-ROM дисковод ; 16-бит. зв. карта ; мышь. – Загл. с экрана. – Диск и сопровод. материал помещены в контейнер 20x14 см.

Розділ 3. Правила оформлення посилань на архівні документи

Правила оформлення посилань на архівні документи у дисертаціях

У списку джерел дисертації наводять такі відомості про кожний архів, документи якого досліджено здобувачем наукового ступеня:

- назва архіву (повністю)
- номер і назва фонду (повністю), крайні дати (зі скороченням: фонд – ф.)
- номер опису (зі скороченням: опис – оп.)
- номер, назва справи (повністю), крайні дати (зі скороченням: справа – спр.)
- загальна кількість аркушів справи (зі скороченням: аркуш – арк.)

Відомості про справу і загальну кількість аркушів справи розділяють комою.

Наприклад:

Центральний державний історичний архів України, м. Київ

Ф. 1235 Грушевські – історики та філологи, 1830–1958 рр.

оп. 1.

Спр. 1055. Протоколи засідання комісій по утворенню Української національної бібліотеки. Чернетки, 1918 р., 4 арк.

Державний архів Львівської області

Ф. 297 Товариство «Академічне братство» у Львові. 1880–1922 рр.

оп. 1.

Спр. 4. Матеріали (звіти, листування та ін.) про діяльність Товариства за 1881–1896 рр., 153 арк.

При використанні документів, що знаходяться в архівних установах Національної академії наук України, міністерств та відомств, вищих навчальних закладів, бібліотек, музеїв, громадських організацій, недержавних архівах, в т.ч. приватних, посилання оформлюються згідно з системою обліку документів даної установи.

Наприклад:

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Ф. Х. Всеукраїнська Академія Наук
Спр. 1686. Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр., 30 арк.

Науковий архів Інституту історії України НАН України
Оп. 3. Науково-дослідна кафедра історії України
Спр. 170, № 1, План праці НДКУ на 1924 р., 5 арк.

**Правила оформлення посилань на архівні документи у
прикнижкових, прикінцевих, пристатейних списках джерел (у
монографії, навчальному посібнику, статті тощо)**

У прикнижкових, прикінцевих, пристатейних посиланнях на архівні документи при першому посиланні назва архіву подається повністю, в дужках – загальноприйняте скорочення. При повторному згадуванні застосовують скорочену форму назви архіву. При повторних посиланнях на архів, фонд, справу зазначають – Там само.

Наприклад:

1. Центральний державний історичний архів України, м. Львів (ЦДАЛ України), ф. 129, оп. 2, спр. 1144, арк. 4.
2. ЦДАЛ України, ф. 309, оп. 1, спр. 346, арк. 5–10.
3. Там само, арк. 5.
4. Там само.

У тексті дисертації у квадратних дужках зазначають номер джерела за списком і аркуші справи, на які посилається автор, наприклад: [17, арк. 3].

При розміщенні тексту архівного документа на зворотньому боці аркуша в посилання зазначають слово «зворот» у скороченій формі «зв.», наприклад: [17, арк. 3–5 зв.].

Розділ 4. Правила оформлення бібліографічного посилання

При написанні наукової роботи необхідно давати посилання на джерела та матеріали, дані з яких наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування.

Якщо використовуються матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які є посилання в роботі.

Посилання, яке містить порядковий номер видання, на яке посилаються, наводять у квадратних дужках, вказуючи порядковий номер джерела зі списку та сторінки, на яких міститься об'єкт посилання, відомості розділяють комою: [12, с. 94].

Якщо посилання наводять на багатотомний документ в цілому, зазначають номер тома (випуску, частини): [3, т. 2, с. 170].

При наявності декількох затекстових посилань, групи відомостей розділяють знаком «крапка з комою»: [10, с. 56; 23, с. 45–46].

Наприклад:

Цитата в тексті: “...щорічно в Україні утворюється 1,7 мільярда тонн різноманітних твердих промислових відходів...” [17, с. 20–21], де 17 – номер у списку використаних джерел, 20–21 – сторінки.

Відповідне подання у списку використаних джерел:

17. Бент О. Й. Про розробку концепції ресурсозбереження в мінерально-сировинному комплексі України / О. Й. Бент // Мінеральні ресурси України. – 1995. – № 2. – С. 12–35.

Якщо необхідно посилання на декілька публікацій у цілому, то їх необхідно оформляти в посиланні, використовуючи знак “;”.

Наприклад: цитата в тексті “ ...проблема лідерства аналізується в працях К. Левіна, М. Мескона, Б. Паригіна” [12; 14; 25].

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: [див. рис. 1.2].

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено – наприклад: [в табл. 1.2].

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: [див. табл. 1.3].

Список використаних джерел

1. Антоненко І. Бібліографічний опис електронних ресурсів: методичні матеріали для пристатейної бібліографії / І. Антоненко, О. Баркова // Бібл. вісн. – 2006. – № 1. – С. 25–27.
2. ГОСТ 7.82–2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления : Межгосударственный стандарт. – Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 2001. – 33 с.
3. ГОСТ 7.0.12–2011. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила : Национальный стандарт Российской Федерации ; введ. 2012–09–01 // Библиография. – 2012. – № 2. – С. 22–42.
4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : вид. офіц. ; введ. 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
5. ДСТУ 3582–97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. – Вид. офіц. ; введ. 1997–07–04. – Київ : Держстандарт України, 1998. – 34 с.
6. Лутовинова В. І. Бібліографічне оснащення дисертації : навч.-метод. посіб. для аспірантів і пошукачів вченого ступеня / В. І. Лутовинова. – Київ : [б. в.], 2001. – 57 с.
7. Правила оформлення посилань на архівні документи у дисертаціях // Бюлетень ВАК України. – 2010. – № 3. – С. 17–20.
8. Правила оформлення посилань на архівні документи у прикінцевих, прикінцевих, пристатейних списках джерел // Бюлетень ВАК України. – 2010. – № 3. – С. 20–22.